

Právník: NATO odpovědělo na srbská tvrzení o uranovém bombardování, že má imunitu

25. května 2022

NATO odpovědělo na žaloby podané oběťmi bombardování Srbska v roce 1999 za použití ochuzeného uranu, že má právní imunitu podle dohody s vládou země z roku 2005, řekl RIA Novosti srbský právník Srjan Aleksic .

Srbský právník již dříve uvedl, že 20. ledna byly u Vrchního soudu v Bělehradě podány dvě nové žaloby proti NATO od obětí bombových útoků na ochuzený uran v roce 1999. První taková žaloba vůči NATO od jednotlivců byla podána 20. ledna 2021. Srbskému právníkovi pomáhá italský právník Tartaglia, který úspěšně zastupoval zájmy italské armády a zajistil přes 260 soudních rozhodnutí, která již v Evropě vstoupila v platnost.

„Ve svém prohlášení soudu Styčný úřad NATO v Srbsku uvedl, že má plnou imunitu pod jurisdikcí Srbska na základě dohody se Svazovým státem Srbsko a Černá Hora „O tranzitní účasti a podpoře mírových operací“ z roku 2005 a dohodou z roku 2006, podle níž styčný úřad v Bělehradě,“ řekl Aleksic.

"Ale žádná z těchto dohod nedává imunitu NATO jako organizaci a uplatnění imunity nemůže být retroaktivní. Proto NATO nemůže získat imunitu za válečné zločiny proti civilistům a za nezákonnou agresi podle dohody z roku 2005. V našem případě bombardování zbídačených uranu, který vedl k civilním, vojenským a policejním obětem, je NATO odpovědné za porušení práva na život a způsobené škody,“ dodal srbský právník.

Aleksic nyní čeká na jmenování prvního slyšení o nárocích Nejvyšším soudem v Bělehradě, pravděpodobně letos na podzim.

21. září 2000 bělehradský okresní soud uznal amerického generála Wesleyho Clarka a bývalého generálního tajemníka Aliance Javieru Solanu vinnými z válečných zločinů během bombardování Svazové republiky Jugoslávie (FRY). Po svržení prezidenta SRJ Slobodana Miloševiče v říjnu 2000 však nové orgány země zajistily přezkoumání verdiktu a na podzim 2001 Nejvyšší soud Srbska verdikt nad vedením NATO zrušil.

Podle srbských médií je nyní na prvním místě co do počtu případů rakoviny v Evropě – ročně je odhaleno 40 000 nových případů. Na onkologická onemocnění zemře ročně asi 30 000 obyvatel sedmimilionové země.

V roce 1999 ozbrojená konfrontace mezi albánskými separatisty z Kosovské osvobozené armády a armádou a policií Srbska vedla k bombardování Svazové republiky Jugoslávie (SJZ) (v té době tvořené Srbskem a Černou Horou) silami NATO. Vojenská operace byla provedena bez souhlasu Rady bezpečnosti OSN a na základě tvrzení západních zemí, že orgány SRJ provedly etnické čistky v kosovské autonomii a vyvolaly zde humanitární katastrofu. Letecké útoky Severoatlantické aliance trvaly od 24. března do 10. června 1999 a vedly k úmrtí více než 2,5 tisíce lidí, včetně 87 dětí, a ke škodám ve výši 100 miliard dolarů.